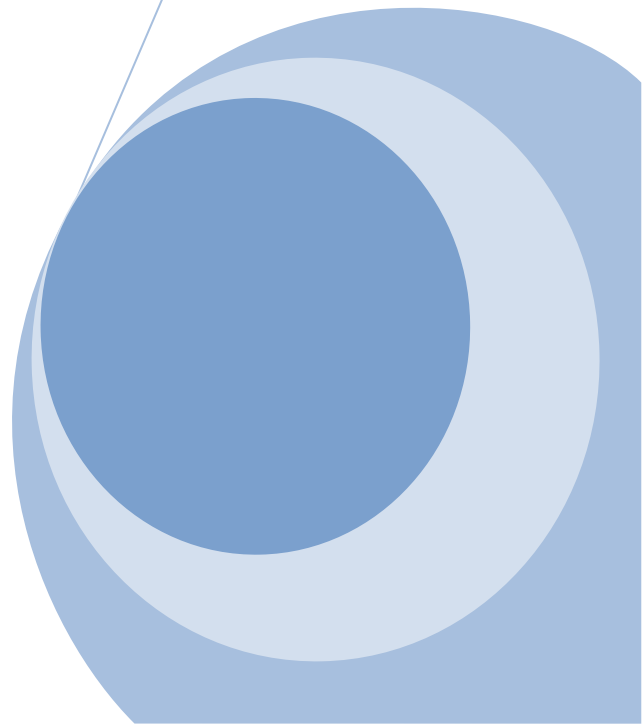
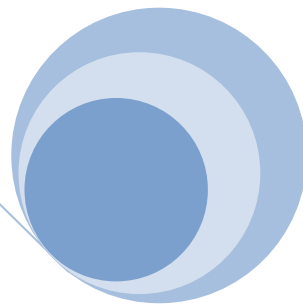
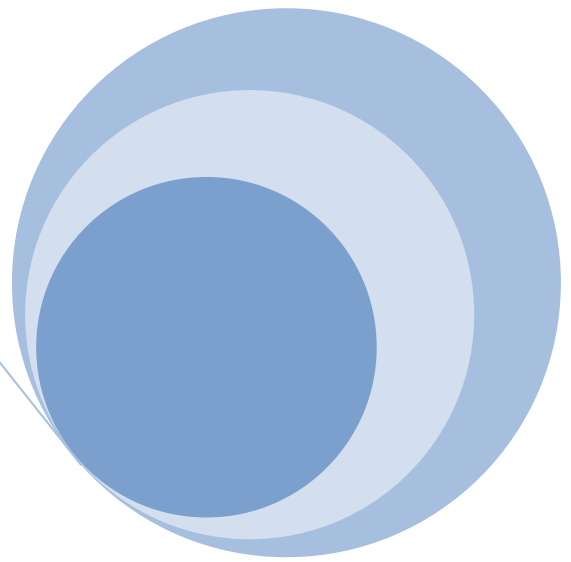

**DET POLITISKE
FUNDAMENT FOR
LOKALLISTEN LOLLAND**
GÆLDENDE 2016-17

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	FORORD.....	4
1.1.	VELKOMMEN TIL LOKALLISTEN LOLLAND	4
1.2.	DET STORE DANMARK	4
1.3.	DET SKÆVE DANMARK	4
1.4.	VORES POLITISKE FUNDAMENT	4
2.	LOKALLISTEN LOLLANDS VÆRDIGRUNDLAG	4
2.1.	EN ÅBEN LOKALLISTE	5
2.2.	SÅDAN VIL VI UDVIKLE KOMMUNEN	5
2.3.	FOKUS PÅ UDDANNELSE, ARBEJDE & ARBEJDSPLADSER	5
3.	ERHVERVSSTRATEGI	6
3.1.	INDUSTRIEL UDVIKLING	6
3.2.	DIALOG	7
3.3.	LOLLANDS LANDBRUG	7
3.4.	HANDEL OG ANDRE ERHVERV	7
3.5.	BUSINESS LF.....	8
4.	ÆLDRE OG SUNDHEDSOMRÅDET	8
5.	ARBEJDSMARKEDSOMRÅDET	8
5.1.	AKTIVERING MED MENING - MENING MED AKTIVERING	9
5.2.	SAMARBEJDE MELLEM SKOLE, UNGDOMSUDD. & ARBEJDSMARKEDET	9
6.	BØRN OG UNGE	10
6.1.	ANBRINGELSER UDEN FOR HJEMMET	12

7.	DET FRIVILLIGE FORENINGSLIV.....	13
8.	KULTURLIVET I LOLLAND KOMMUNE.....	13
9.	BUSTRANSPORT	14
10.	LOLLANDS FREMTID	14

1. FORORD

1.1. VELKOMMEN TIL LOKALLISTEN LOLLAND

Vision: At bringe Lolland i centrum lokalt, nationalt og globalt.

Lokallisten Lolland er en tværpolitisk liste der ikke er bundet af landspolitiske partihensyn. Vi ser den politiske frihed som en styrke og arbejder for at bruge denne frihed til at udvikle Lolland.

Lokallisten Lolland ønsker, at udvikle Lolland i en retning, hvor den næste generations trivsel og muligheder hele tiden er i fokus. Det kræver en prioritering i forhold til de vanskelige økonomiske forhold der ikke mindst præger oplandskommuner som vores. Vi er i en situation, hvor vi skal have mod til at træffe beslutninger, der ikke kun kan mærkes her og nu, men som vil skabe vækst over tid. Vi skal finde veje, midler og partnere der sikre at vi kan investere i vores egen fremtid. Vi kan ikke spare os ud af alle problemer.

Derfor er der behov for en lokal liste, der tager et lokalt udgangspunkt i sin politiske tilgang, hvad enten man måtte tilhøre den ene eller anden politiske fløj.

1.2. DET STORE DANMARK

Hvad enten Danmark har haft en rød eller blå regering, så har vi aldrig fået noget forærende i vor landsdel. Samarbejdet med regering og landets centraladministration lider af, at vi i vor kommune er et grænsetilfælde der ikke kan reguleres og styres af samme regler der gælder for mere velstillede kommuner.

1.3. DET SKÆVE DANMARK

Det gælder Lolland kommunes socialindeks – altså overførselsindkomster, til- og fraflytning, uddannelse og en lang række andre områder, hvor udligning sker gennem særtilskud der aldrig dækker de virkelige meromkostninger. De landsdækkende partiers politiske programmer er centralt besluttet af personer primært bosiddende uden for Lolland og af personer, der er langt fra den virkelighed, vi befinder os i.

1.4. VORES POLITISKE FUNDAMENT

Uanset hvor de enkelte medlemmer af Lokallisten Lolland måtte stå rent landspolitisk har Lokallisten Lolland et godkendt politisk fundament som danner det fælles politiske grundlag. Det fælles grundlag er rygraden i Lokallisten Lollands politiske virke, og bliver derfor også udgangspunktet for de af Lokallisten Lollands valgte tillidsfolk i de forskellige politiske forums. Fundamentet kan kun ændres og godkendes på et medlemsmøde. Fundamentet skal som minimum indeholde en beskrivelse af listens værdisæt, vision, vedtægter samt overordnede politiske hovedoverskrifter.

2. LOKALLISTEN LOLLANDS VÆRDIGRUNDLAG

Lokallisten Lollands politiske værdigrundlag tager udgangspunkt i Lollands drømme, ønsker og behov. Disse drømme, ønsker og behov kan kun defineres af borgerne selv og derfor har Lokallisten Lolland valgt *respekt – mod – nærvær og åbenhed* som de værdier der altid skal præge vort arbejde.

Lokallisten Lolland vil politisk sikre at visionerne mødes med virkeligheden og det kan kun ske, ved at involvere borgerne i debatten om Lollands potentiale, udviklingsmuligheder og trusler.

2.1. EN ÅBEN LOKALLISTE

Medlemsmøder hos Lokallisten Lolland er derfor åbne, hvor alle kan deltage i de politiske debatter. Vi skal have respekt for forskellighed og turde mødes med kritikere. Udvikling sker gennem åbenhed og vi skal have mod til at debattere den virkelighed som omgiver os. Hvis ikke den politiske dagsorden er nærværende med lokalbefolkningens oplevelse af hverdagen, vil den ikke blive forankret og derfor heller ikke blive forstået.

Forskellighed skaber debat, forandring og udvikling, men ikke nødvendigvis enighed. Vi skal heller ikke være enige om alt, men det er vigtigt at prøve at skabe et beslutningsgrundlag med den bredeste tilslutning. Det kan kun gøres ved, at involvere flest mulige i de politiske diskussioner. Derfor vil Lokallisten Lollands politiske program, nødvendigvis, hele tiden være i fokus og forandring. Det er vigtigt, at vi ser ud i fremtiden og får kombineret borgernes ønsker med virkelighedens muligheder. Derigennem sikrer vi, at vi *ikke* laver politik ud fra historien, men i højere grad ud fra fremtidens mange muligheder.

2.2. SÅDAN VIL VI UDVIKLE KOMMUNEN

Et nøgleord i vor måde at arbejde på skal være sund fornuft i øjenhøjde med vore medlemmer og øvrige borgere.

Vi vil udnytte Lollands placering mellem tre metropoler til at skabe en oplandskommune der i samspil med disse store markeder udvikler og udnytter Lollands potentialer inden for fødevarer, grøn energi og turisme.

Vi vil understøtte udviklingen med særlig fokus på uddannelse og udvikling inden for kommunens kærneområder.

Vi skal målrettet vende problemer til potentialer hvad enten det er håndteringen af klimaforandringer eller et højt socialindeks. Vi kan ikke ændre virkeligheden, men vi kan gøre den til vores allierede.

Vi vil arbejde med disse opgaver på en måde der gør Lolland til et eksempel andre vil lære af. På den måde skaber vi den respekt internt og eksternt, der bliver fundamentet under vort fremtidige image.

Vi tror på, at dialog og åbenhed skal danne fremtidens Lolland og dermed skal et politisk program også have en vis fleksibilitet.

2.3. FOKUS PÅ UDDANNELSE, ARBEJDE & ARBEJDSPLADSER

Lolland mangler arbejdspladser der passer til de uddannelser og kompetencer der kan tilbydes af vore ledige. Det kan bearbejdes på to måder: Gennem uddannelse og erhvervsudvikling. Men vi skal også arbejde for at tiltrække borgere med kvalifikationer der understøtter vore virksomheders potentialer og behov.

Lolland har været gennem en lang periode med problemer og affolkning, men de tider er ved at vende og vi skal have skabt en ny og optimistisk tilgang til opgaverne. Vi har ikke i nyere tid set et større antal af potentialer for vor egn. Af de helt store kan nævnes bygningen af Femern tunnelen, ny Storstrømsbro, og et stort veldrevet landbrug i omstilling. Vi ser også

en ændring af flyttemønstrene hvor de unge familier og yngre pensionister i storbyerne søger mod de værdier der er i landdistriktskommunerne.

Vi skal i Lokallisten Lolland være forrest omkring forslag til udnyttelse af de nye potentialer. Vi skal være forrest til at støtte de grupper og kræfter blandt lokalbefolkningen, vore virksomheder og uddannelsesinstitutioner der vil gøre en indsats, hvad end det er store projekter eller tiltag der meget lokalt øger vores værdigrundlag.

3. ERHVERVSSTRATEGI

3.1. INDUSTRIEL UDVIKLING

Vor kommune har allerede gennem kommuneplanlægningen sikret de overordnede rammer for de geografiske områder hvor nye industrier kan placerer sig. Det gælder især fem områder som er udviklet af kommunen og et der er under udvikling af staten i samarbejde med kommunen. Hertil kommer en nødvendig udvikling af infrastrukturen med rute 9 og optimering af tilkørsel til Nakskov havn.

- **Afkørsel 48** er et stort erhvervsområde ved Maribo der udvikles i samarbejde med lodsejeren. Lokallisten Lolland støtter op om dette tiltag og vil arbejde for den nødvendige finansiering af tilkørselsforholdene som kan blive den største kommunale opgave for at sikre en erhvervsudvikling i dette område. Lokallisten Lolland ønsker at detailhandel skal blive i byerne og støtter ikke nye store supermarkeder i erhvervsområderne.
- **Holeby Energy Cluster.** Det er en udvikling af Lollands meget store energiproduktion, hvor fremtiden vil kræve at større dele af produktionen omsættes lokalt. Denne tendens kan vi udnytte til at tiltrække energikrævende virksomheder der samtidig placeres ved motorvej og jernbane. Lokallisten Lolland vil fortsat arbejde for at Lolland udvikler sig til et bæredygtigt lokalsamfund der gennem sin store energisatsning tiltrækker energitunge virksomheder, men også evner at understøtte storbyerne med energi, fødevarer og rekreation i form af turisme.
- **Lolland havne.** Her er der allerede investeret store summer i opkøb af havn og havnenært jord som er udlagt til industri. Der er uddybet og havnene er inde i en positiv udvikling med stadig mere gods over kaj. Lokallisten Lolland vil fortsat have stor fokus på den videre udvikling af dette potentiale og især sikre bedre tilkørselsforhold både i Rødby og i Nakskov. Allerede nu har Lokallisten Lolland lagt stemmer til udvidelse af kaj anlæg både i såvel Rødbyhavn som i Nakskov og vi ser store udviklingsmuligheder begge steder.
- **Femern tunnelen.** Med de forsinkelser der har ramt projektet vil en revidering af hele oplægget – specielt mulighederne for at genanvende de store havneanlæg revurderes. Verdenen har ændret sig hurtigt og vi står over for nye behov inden for store betonelementer, ikke mindst omkring klimasikring. Lokallisten Lolland vil arbejde aktivt for at skabe et samarbejde med private industrier, videns institutioner og staten omkring nye muligheder for at fastholde og udvikle arbejdspladser der kan blive permanente i Rødbyhavn området.
- **Rute 9** med færgehavnen til Langeland. Vi må styrke trafikforbindelsen mellem vest- og Midtjylland. Vi må sikre en forbindelse der både understøtter en fremtidig halvtimesdrift på færgerne og der sikre en langt bedre forbindelse til de store industriområder i Nakskov. Lokallisten Lolland vil arbejde målrettet på at der skabes en samlet erhvervsstrategi som indeholder finansieringsmodeller for de nævnte indsatser.

3.2. DIALOG

Vi skal dog ikke alene kunne tiltrække nye virksomheder. Vi skal i høj grad også understøtte de mange virksomheder som vi har allerede. Som kommune er der en række områder hvor vi kan gøre en forskel. Derfor vil Lokallisten Lolland arbejde for at:

- Der sikres en løbende dialog med hele erhvervslivet ud fra sund fornuft, omkring den offentlige service og som inden for de muligheder kommunen har, fjerner administrative byrder og uhensigtsmæssigheder.
- Lolland Kommune skal selv udbyde nybyggeri og store vedligeholdelsesopgaver i fagentrepriser.
- Arbejde med virksomhederne omkring udvikling af nye produkter hvor kommunens viden kan underbygge virksomhedernes satsning.
- Intensiverer samarbejdet mellem kommunens enheder og virksomhederne omkring udviklingen af arbejdsmarkedets tilpasning til virksomhedernes behov.
- Udvikler samarbejdet mellem uddannelsesinstitutionerne og virksomhederne.
- Mere fokus på OPP – offentlig privat samarbejde.

3.3. LOLLANDS LANDBRUG

Lollands landbrug er præget af store veldrevne enheder der i sammenligning med det øvrige land – særlig Jylland, har langt mindre gæld og mindre dyrehold, hvilket sikre at der ikke er et harmoniproblem mellem størrelse af arealer og mængden af animalsk gødning der skal spredes. Vi har noget af Europas bedste landbrugsjord og vi har et meget stort potentiale til omstilling frem mod specialprodukter og en fremtidig udvikling af færdigvare frem for råvare. Der er allerede en lang række store og mindre landbrug der arbejder med denne type forretning og disse aktiviteter er stærkt jobskabende i forhold til traditionelt landbrug.

Lollands landbrug er kendt for at være energileverandører. Energiomsætningen på Lolland inklusive offshorevindmøller og biomasse er større end landbrugsomsætningen. Men de er ikke i konkurrence – tvært imod.

Lokallisten Lolland ser en række muligheder i et tæt samarbejde mellem kommune og landbruget. Ved at støtte op om de initiativer der udvikler flere job, sikre vi platforme for opkvalificering af ufaglærte. Vi har både behov for videns arbejdspladser og at skabe arbejdspladser der kan håndteres uden store uddannelser eller med forskellige handicaps. Her kan omstillingen fra landbrug til mere gartneriorienteret drift være en stor mulighed. Kravet til kvalitetsfødevarer og sporbarhed er begge elementer vi på Lolland skal udnytte og søge at blive "frontrunnere" på i tæt samarbejde med landbruget. Lolland er det sted i Danmark med mest kulturlandskab (opdyrket jord). Det stiller store krav til natur- og miljøforvaltning. Samtidig er store dele af Lolland afvandet gennem kunstige systemer, hvilket igen stiller krav – specielt pga. klimaforandringer. Vi har på Lolland et stort potentiale gennem samarbejde med kommune og landbrug. Lokallisten Lolland vil arbejde for at udvikle Lolland på en måde der sikre såvel natur- og miljøforvaltningen og samtidig udvikler landbruget til at understøtte den nødvendige produktion i forhold til at sunde fødevarer bliver et stadig voksende krav.

3.4. HANDEL OG ANDRE ERHVERV

Lokallisten vil arbejde for at fastholde mangfoldigheden af den service de mange små specialbutikker yder til lokalsamfundene og ønsker ikke at der etableres store nye

supermarkeder i udkanten af Maribo Rødby/Rødbyhavn og Nakskov. Vi vil samtidig arbejde for at der på linje med industri og landbrug sikres et samarbejde omkring afbureaukratisering der kan understøtte fortsat drift og vækst.

Lokallisten Lolland vil arbejde for at initiere et større samarbejde mellem de mange erhvervsdrivende foreninger der repræsenterer handel, restaurant, turisme og service med relevante instanser ved Lolland kommune.

3.5. BUSINESS LF

Lokallisten Lolland har fra sin start været kritisk over for denne løsningsmodel, men har accepteret, at der er et element i fælleskommunale løsninger, der kan give fordele for alle parter. Lokallisten Lolland vil til stadighed holde et vågent øje med dette samarbejde og lytte meget til vore lokale erhvervsdrivende med hensyn til udbytte af denne investering. Lokallisten Lolland vil arbejde for mere klare retningslinjer omkring opgavefordelingen mellem Business LF, kommunens Udvikling og Erhverv samt øvrige specialfunktioner som Femern Development, turistorganisationer m.f.

4. ÆLDRE OG SUNDHEDSOMRÅDET

På ældre og sundhedsområdet skal vi som udgangspunkt sikre to emner.

1. Faglighed og kvalitet i opgaveløsningerne
2. Plejehjem/ældreboliger. At flest mulige (der vil) kan bo i eget hjem længst muligt

Ved at have fokus på disse to emner værner vi også om nærhedsprincippet.

Lokallisten Lolland mener, at når vi taler plejehjem/plejeboliger, så må kvaliteten stå over nærhedsprincippet. Vores ældre medborgere har fortjent, at få den bedst mulige behandling og det kan kun ske ved, at lave plejecentre/plejeboliger, hvor de fysiske rammer understøtter plejen bedst og hvor personalet samlet besidder de kompetencer som beboerne kræver. På den måde kan vi også sikre nogle attraktive faglige miljøer, der sikrer vores kompetente personaler nogle gode arbejdsvilkår og dermed vores ældre mere kvalitet i plejen. I de senere år har vi set et tættere samarbejde mellem en række forskellige områder som f.eks. Ældre og Sundhed samt Social og Psykiatri. Lokallisten Lolland vil arbejde for sammenlægninger af ansvarsområder ud fra prioriteringen borgernes velfærd og bedre økonomi.

Vi arbejder for at forankre arbejdspladserne i Lolland kommune for sikre et lokalt udviklingsmiljø. Dette skal sikre flest mulige af kommunens borgere der kan og vil arbejde med ældrepleje får arbejde.

Lokallisten Lolland vil arbejde på at dette område skal udvikles til at omfatte mest mulig aktivering i samarbejde med kvalificerede medarbejdere, da den arbejdsindsats kommer vore ældre til gode og udvikler de aktiverede borgere.

Gratis bustransport ville også her være en stor støtte. Med gratis bustransport vil det i højere grad være muligt, at få vores ældre borgere frem til genoptrænings-centrene samt de mange frivillige sociale klubber/foreninger som laver pensionist-tiltag.

5. ARBEJDSMARKEDSOMRÅDET

Arbejdsmarkedsområdet er vor kommunes store akilleshæl. Området koster næsten 1/3 af det samlede budget! Det har vi ikke råd til, hverken i et økonomisk eller et menneskeligt perspektiv.

Lad os tage det økonomiske først. Nogle af de helt store udgifter findes i forbindelse med udbetaling af overførselsindkomster. At nogen er landet på førtidspension eller som fleksjobber grundet et hårdt arbejdsliv eller andre omstændigheder, hverken kan eller vil vi stille spørgsmålstegn ved.

Men vi har for mange på kontanthjælp og hvad der er mere skræmmende er, at antallet stort set ikke ændrer sig uanset om landet befinder sig i en høj- eller lavkonjunktur! Det betyder reelt, at der er rigtig mange som fastholdes i passivitet og hvad værre er, at vi konstant tilføje nye 18-årige til kontanthjælpssystemet. Det er ikke godt nok.

Lokallisten Lolland vil fokusere på dette problem og arbejde med såvel kendte metoder som mere innovative forslag.

Nye karakterkrav betyder at mange unge også presses væk fra uddannelse. Vi ser et langt lavere optag på de tekniske skoler og denne tendens skal vendes. Med udgangspunkt i Lokallisten Lollands værdigrundlag er det netop en fremadrettet indsats for de unge, der har behov for støtte, hvad enten det gælder opkvalificering eller en tungere social indsats.

Der er dog heller ingen tvivl om, at en væsentlig årsag, hvis ikke den væsentligste er, at Lolland ikke har det økonomiske råderum der skal til for, at hjælpe de borgere der ulyksaligvis er landet i en situation som de ikke selv kan se sig ud af.

Lokallisten Lolland vil gå foran i denne problemstilling. Vi skal have fundet en løsning på denne udfordring og Lokallisten Lolland vil samarbejde med byrådets øvrige partier.

5.1. AKTIVERING MED MENING - MENING MED AKTIVERING

Aktivering skal give mening for den enkelte. Hvis ikke aktivering opfattes som en hjælp til at få borgeren videre, så har aktivering ikke nogen berettigelse.

Lokallisten Lolland går ind for aktivering med mening, og det hvad enten man er i gruppen 18 – 28 år eller ældre. Der er ikke flertal for aktivering af folk over 30 år. Her har Lokallisten Lolland et særstandpunkt vi vil aktivere denne gruppe også til gavn for såvel borger som kommune.

Hvis aktivering skal give mening, så kan vi ikke selekttere folk med baggrund i alder. Vi er ikke uenige i, at de yngste kontanthjælpsmodtagere skal have en høj prioritet, men det må og være den enkelte kontanthjælpsmodtagers kompetencer og vilje til forandring der er afgørende for en jobplan og en indsats. Vores grundtanke er, at al form for aktivering skal enten bringe folk tættere på arbejdsmarked eller bringe anden værdi ind i livet.

5.2. SAMARBEJDE MELLEM SKOLE, UNGDOMSUDD. & ARBEJDSMARKEDET

De nye krav til karakterer for at kunne starte erhvervsuddannelser har gjort det smertelig klart at tidligere tiders klarmelding (uddannelsesparathed) af stort set alle unge har været en illusion. Vi skal sikre en langt tidligere indsats, hvor elev og forældre forstår konsekvenserne af lav indlæring, men samtidig for stillet hjælp og til rådighed gennem en målbar indsats over for den enkelte. Lokallisten Lolland vil arbejde for at indsatsen over for vore børn og unge samles i et tværfagligt samarbejde, der følger vore borgere fra første klasse og frem gennem ungdomsårene.

Vi har en lovgivning der i stadig højere grad marginaliserer den gruppe borgere, der på grund af manglende uddannelse, sygdom og misbrug m.m. udelukkes fra arbejdsmarkedet. Vi har en særlig opgave, da denne gruppe er overrepræsenteret i vort lokalsamfund. Men vi er et robust samfund med stor erfaring i at løse sociale opgaver under vanskelige forhold.

Når vor kommunale Psykiatriske arbejdsplads der håndterer nogle af vore svageste borgere, bliver udnævnt til Danmarks bedste arbejdsplads af såvel brugere, borgere og medarbejdere, skal vi finde de virkemidler der har skabt succesen og omdanne denne viden til politiske retningslinjer for drift af andre enheder.

6. BØRN OG UNGE

Børn og unge er i øjeblikket er dette område delt op i 3 sektorer. Vi ønsker disse 3 sektorer lagt sammen til en helhed.

Vi har i for lang tid set, at sektorerne ikke arbejder optimalt sammen.

Vi har i for høj grad en ledelse som alene fokuserer på eget budget mere end samlede løsninger som kommer såvel de unge som Lolland Kommune til gode.

Ikke mindst har området samlet været præget af alt for mange ledere. På dette område er der både en stort fagligt og økonomisk rationale at hente.

Derfor er det målet at samle børn- og unge, dagtilbud og skole under en sektor.

På børn og unge område vil Lokallisten Lolland specielt sætte fokus på tre områder.

Den forebyggende indsats i Folkeskolen.

Anbringelser uden for hjemmet.

Fra Folkeskole til ungdomsuddannelse.

I Lolland kommune tales der om inklusion i folkeskolen.

Meget naturligt for diskussionen har fyldt meget i medierne og i de politiske debatter. Vi i Lokallisten Lolland mener som udgangspunkt, at debatten desværre er kommet til at handle om for og imod, i stedet for, hvorfor og hvordan. Vi mener, at inklusion kun kan foregå og lykkes, hvis personalerne har de værktøjer som opgaven fordrer til rådighed. Der tages som udgangspunkt ikke hensyn til det enkelte individs udfordringer, begrænsninger og kompetencer. Det betyder, at man ikke alene svigter den person der skal inkluderes, men man svigter også det fællesskab som inklusionen skulle foregå i.

I stedet har man fokuseret på budgettal og derfor er "Lollands folkeskoles inklusionsprojekt" blevet et spare projekt i stedet for et lærings- og udviklingsprojekt. Det gør at "Danmarks bedste folkeskole" er ikke længere er en vision, men en illusion.

Lokallisten Lolland vil arbejde for at brede diskussionerne ud, for hvis vi taler om inklusion, er man også nød til at diskuterer eksklusion.

- Kan man blive ekskluderet* i folkeskolen?
- Er det okay at nogen bliver ekskluderet?
- Kan man bruge eksklusion pædagogisk? Svaret er – ja.

*Eksklusion eller delvis eksklusion kan faktisk godt være et værktøj i den pædagogiske værktøjskasse. Vi kender det fra sportens verden, hvor der gives et rødt kort til en spiller

som ikke kan indordne sig under det regelsæt der spilles efter. Spilleren får en tænkepause af kortere eller længere varighed, hvor spiller, hold og træner arbejder med opgaven.

En lignende fremgangsmåde kan vi se anvendt i en folkeskole. Men det kan kun anvendes hvis der er de nødvendige ressourcer og redskaber til at understøtte den midlertidige ekskluderede elev i en proces der kan føre eleven tilbage til fællesskabet.

Lokallisten Lolland mener, at der skal tages godt vare på alle. Men det betyder også, at hvis en enkelt elevs væremåde er så utilpasset, at det på trods af en særlig indsats, påvirker de øvrige elevers indlæring negativt, så skal eleven ekskluderes til et særligt forløb, der kan normaliserer adfærden.

Det er vigtigt at huske, at eksklusion kan være et brugbart pædagogisk værktøj, ikke mindst for den ekskluderede selv. Ikke mindst så har inklusionens komme gjort, at vi i de senere år har set, at manglende karakter kan give udfordringer når en ung forlader folkeskolen.

Undervisere og pædagoger langt tættere på hinanden.

Vi har stadig en for stor del af unge som forlader folkeskolen uden de nødvendige sociale kompetencer. Derfor ser Lokallisten Lolland også, at vi fremadrettet skal have bragt undervisere og pædagoger langt tættere på hinanden i folkeskolen for på den måde, at udnytte dette fulde faglige potentiale.

Lokallisten Lolland ønsker fremadrettet at øge fokus på følgende områder:

Struktur.

2 skoledistrikter i Lolland Kommune (øst og vest)

Vi skal have fjernet ledelseslag og genindført fuld handlefrihed for "skoleinspektøren" på den enkelte matrikel.

Ansættelser ændres med tilhørsforhold til distriktet og ikke kun på matriklen.

Skolen.

- Max. 24 elever pr. klasse
- Bevare undervisning de steder vi kender i dag. Fra 0. – 3. klasse eller 0. – 6. klasse
- Der skal være lærer/pædagog ordning i indskolingen, 1. til 3. klasse
- Generelt et tættere samarbejde mellem pædagoger og undervisere. Lektiefri folkeskoler for visiterede, mod oprettelse af obligatoriske lektiecafeer

Lærere, pædagoger og undervisere

- En lokalaftale med såvel pædagoger som undervisere som udmønter sig i 35/5 ansættelser. Det vil sige, at de ansatte kan lægge op til 5 timers af forberedelsestiden uden for skolematriklen
- Skabe nogle bedre og attraktive ansættelsesforhold som vil nedsætte sygefraværet betragteligt. På den måde kunne man bruge de mange kompetencer som dette personale har, til en forebyggende - i stedet for en helbredende indsats

Udskolingen.

- Lokallisten Lolland ønsker at støtte udskoling (7. – 9. klasse) de steder, hvor det er økonomisk og fagligt forsvarligt samt, hvor der er lokal forankring og opbakning.

- 9. og 10. klasse bør bringes såvel fysisk som mentalt tættere på vores uddannelsesinstitutioner
- 10. klasserne samles på Campus Nakskov
- vi støtter alm. 10. klasse og 10. EUD Erhvervsfaglig grunduddannelse, men ikke en (GYM 10)

Vi vil samtidig arbejde for at både ungdomsskolen og musikskolen skal spille en større rolle i det forebyggende sociale arbejde. Vi ønsker bl.a. at musikskolen overtager undervisningen af musik på folkeskolerne.

Folkeskole og medborgerhuse.

Samtidig skal skolebygningerne være områdets "nye" borgerhuse, hvor foreningslivet kan have sin faste base. På den måde sikre vi såvel skole som fritidstilbud i vores landdistrikter. Det betinger selvfølgelig lokal opbakning for at dette kan implementeres.

Finansiering. Lokallisten Lolland mener, at en finansiering af ovennævnte tiltag kan skabes ved, at omlægge dele af motivationsvejledernes, SSP og AKTs indsatsområder til helheds skabende foranstaltninger for og i folkeskolen.

6.1. ANBRINGELSER UDEN FOR HJEMMET

I årtier har Lolland haft et alt for stort antal af børn og unge, som ikke kan bo hjemme. Det er ekstremt traumatisk for alle involverede og Lokallisten Lolland mener derfor, at det forebyggende arbejde skal bygges op som en helhedsorienteret indsats.

Der skal laves tværfaglige teams som både arbejder med børnene og med forældrene. Det kan laves inde for områdets eksisterende ramme, alene ved at omlægge indsatsen. Lokallisten Lolland vil ikke komme med en færdig model. Det skal vi bruge vores ansatte i ungeforsvaltningen til. De har kompetencen og dermed den viden, der skal bruges i udviklingen af nye forebyggende initiativer.

- Hvad gør vi med de børn som skal anbringes

Det ikke muligt at komme med en færdig løsning der gælder for alle. Vi skal tage udgangspunkt i det enkelte barns udfordring og behov. Men vi kan godt have en generel pædagogisk tilgang til hvordan vi kunne ønske os at hjælpe de børn som ikke kan bo hjemme.

For de mindste vil det være mest realistisk at ind tænke plejefamilier. Det må dog bero på de udredelser og øvrige informationer som ligger til grund for anbringelsen.

I en del tilfælde er det dog ikke tilstrækkelig omsorgsmæssigt dækkende med anbringelser i plejefamilierne. Så anvender vi anbringelser i døgninstitutioner og på opholdssteder.

Det er Lokallisten Lolland at sådanne opgaver løses sammen med Guldborgsund Kommune, ved at have fælles anbringelsessteder med forskelligt indhold.

Vi er sikre på, at denne indsats kan løses både billigere og med langt større kvalitet omkring opgaveløsningerne i kommunalt regi. Vi vil derfor opfordre til og arbejde for, at Guldborgsund- og Lolland Kommune sætter sig sammen, for at udvikle på et sådant tilbud. Men vi kan også selv arbejde med helt nye metoder som midlertidige bofællesskaber for de berørte familier. Det kan ske i tæt samarbejde med de små lokalsamfund der arbejder for

alternative anvendelse for de små nedlagte kommunale aktiviteter som fx plejehjem og skoler.

Lokallisten Lolland vil også arbejde for at skabe tilbud for de unge der af forskellige årsager havner på den forkerte side af loven. Vi betaler millioner for at se vore unge blive anbragt i sikrede institutioner uden for kommunens rækkevidde og indflydelse. Når først kriminalforsorgen tager over, er det eneste vi kan gøre, nemlig at betale.

7. DET FRIVILLIGE FORENINGSLIV

Det frivillige foreningsliv har over de sidste ni år oplevet store besparelser. Tilskuddene er blevet forringet og støttepuljerne minimeret. Alle klubber har mærket disse forandringer. Men også på folkeoplysningsområdet har vi set, at sparekniven har gjort sit indtog.

På lige fod med andre, må fritidslivet selvfølgelig også holde for, når økonomien har meget tilbage at ønske. Men vi skal til at passe på, at det store frivillige arbejde der lægges i klubberne ikke får så umulige vilkår, at vi taper de frivillige for lyst og energi. Og lige nu kører vi på grænsen.

I Lokallisten Lolland er vi meget opmærksomme på det problem. Fritidslivet er vores billigste "institution". Vi må ikke negligere, hvor stor betydning foreningslivet har for sundhed og udvikling af sociale kompetencer hos vores mange børn og unge. Ligesom at foreningslivet er en bærende social funktion for voksne og ikke mindst ældre borgere.

Lokallisten Lolland har derfor primært rettet sit fokus mod breddeidrætten. Vi skal støtte vores frivillige ved at sørge for at de fysiske rammer er til rådighed og i orden samt, at administrationen er minimal.

Lokallisten Lolland lægger stor vægt på at der samarbejdes mellem foreninger og klubber så de begrænsede midler finder den bedst mulige anvendelse.

Sidst men ikke mindst, så mener vi at det er sund fornuft at styrke samarbejde mellem kommunen og foreningslivet. Vi kan forestille os SFO, lektiecafeer, SKT tilbud m.m. drevet af foreningerne. I Lokallisten Lolland er vi meget optaget af, at vi får brugt det frivillige foreningslivs ressourcer rigtigt uden at tappe vores ildsjæle for al energi.

8. KULTURLIVET I LOLLAND KOMMUNE

Kommunens budget på kulturområdet er som på de øvrige områder stærkt presset. Det skal sættes i en kontekst hvor vi på Lolland har flest foreninger pr. 1000 indbyggere og et meget blomstrende kulturel underskov af foretagsomhed. Lokallisten Lolland mener at kulturlivet lige som sporten og alle aktiviteter drevet af frivillige skal prioriteres meget højt. Her kan vi imødekomme nye borgere og fastholde dem vi har gennem de mange personlige kontakter og gode oplevelser borgerne har gennem deltagelse i kulturelle aktiviteter og sport samt andre aktiviteter i deres fritid.

Vi skal ligeså respektere og samarbejde med de mange virksomheder der gennem deres sponsorater er blevet en meget vigtig økonomisk faktor for såvel kvalitet som kvantitet.

Kommunen skal drive et antal faciliteter hvad enten det er teatre eller sportshaller og idrætsanlæg, men vi må acceptere en vis centralisering og en deltagelse i vedligehold og drift fra frivillig via deres foreninger. Kun gennem denne metode kan vi fastholde et tilfredsstillende kvalitetsniveau i vore rammer omkring foreningslivet.

9. BUSTRANSPORT

Gratis bustransport til unge under 21 år og til pensionister betyder, at alle har mulighed for at komme frem til arbejde, praktik, uddannelse eller fritidstilbud uden udgift for den enkelte. Det vil styrke vores uddannelsesinstitutioner, at vores unge er mobile og det vil bakke op om et fleksibelt arbejdsmarked. Samtidig vil det give den enkelte studerende, medarbejder eller familie et øget økonomisk spillerum som vil kunne gavne vores lokale virksomheder/butikker gennem et øget forbrug. Ikke mindst vil gratis bustrafik være helt i tråd med den "grønne linje" som Lolland ønsker at slå sig op på. Finansieringen vil næsten kunne findes inden for eksisterende ramme som Lolland bruger på offentlig transport.

10. LOLLANDS FREMTID

Den kommende erhvervspolitik bliver meget afgørende for, om Lolland skal bevæge sig imod positive tider. Siden Lolland Kommunes start har vi primært lavet politik ud fra, at skulle klare dagen og vejen. Vi har ikke taget de store politiske diskussioner om Lollands fremtid, og vi har ikke drøftet, hvilke visioner vi kunne have for den her pragtfulde landsdel. Den diskussion vil Lokallisten Lolland være garant for.

Alle snakker om tunnelen til Femern som Lollands redning. Lokallisten Lolland tænker da også, at tunnelbyggeriet kan give et ordentlig "boost" til området, men vi frygter også lidt, at vi ikke har lært af historien. Vi skal passe på, at vi ikke satser hele butikken på en virksomhed eller et projekt. Det har vi set før og det er ikke løsningen. Vi skal derfor allerede nu begynde at kigge på, hvad der skal ske, når byggeriet til Femern er færdigt.

Vi skal allerede nu have tankerne hen imod, hvad skal den næste generation leve af. Hvilken fremtid ønsker vi for vores børn og hvordan kunne vi godt tænke os, at leve vores otium.

Det må være hovedspørgsmålene når de næste mange års politik skal beslattes.

Lokallisten Lolland ønsker at deltage i dette arbejde. Vi ønsker, at være Lollands talerør i byrådet, til forskel for de landsdækkende partier som i højere grad er Christiansborgs talerør. I Lokallisten Lolland er det tilladt at synes, at udligningsreformen, politireformen, sygehusreformen, kommunalreformen er noget rigtig skidt, uagtet om reformerne er lavet af en rød eller blå regering.

Vi ønsker nemlig, at repræsenterer Lolland for Lollands skyld.